

GOEDE VOORNEMENS

Algemeen

KERK
GEZIN
JEUGD
ONDERWIJS
GEREFORMEERDE
GEMEENTEN

GOEDE VOORNEMENS JE EIGEN RUGZAK

©2016. Dit is een uitgave van het Deputaatschap Kerk, Gezin, Jeugd en Onderwijs (KGJO) – Gereformeerde Gemeenten. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

COLOFON:

Redactie: E.J. van Woudenbergh-Steenstra

Tekst: M.R. de Braal-Prins

Contact:

Deputaatschap KGJO

Houttuinlaan 7

3447 GM Woerden

T: (0348) 489968

E: coördinator@kgjo.nl

OPENING

Zingen: Psalm 22:16, Psalm 103:2, 7 en 9, Psalm 105:5

Lezen: 1 Samuël 1: 20-28 en 1 Samuël 2:12-26, Ruth 1, Psalm 102, 2 Timotheüs 1

Bidden: Vraag eventueel om concrete gebedspunten van deelnemers

Vragen bij het Bijbelgedeelte

1. Zou je zelf dit Bijbelgedeelte gekozen hebben als inleiding op het thema van vanavond? Waarom wel of niet?
2. Wat leer je van dit Bijbelgedeelte met betrekking tot de bagage die je van huis uit meegekregen hebt? En wat met betrekking tot het omgaan met die bagage?

UITWISSELING VAN ERVARINGEN

Nodig: Iedereen neemt iets van vroeger mee, wat herinnert aan de eigen opvoeding.

In de uitnodiging voor deze bijeenkomst is gevraagd om iets (van vroeger) mee te brengen wat je herinnert aan jouw eigen opvoeding. Deel dat met degene die rechts van je zit. Benoem daarin minstens twee kernwoorden die iets zeggen over het gezin waaruit je komt, twee sterke kanten van je vader en twee sterke kanten van je moeder.

THEORETISCH KADER

Elke ouder begint zijn opvoedpad met goede voornemens. Jouw eigen ouders zijn daarbij het voorbeeld. Het voorbeeld van hoe jij het ook zou willen doen. Of juist hoe je het absoluut anders aan gaat pakken. Opvoeden doe je niet alleen en niet vanuit het niets.

Opvoeden doe je in een bepaalde context. We staan in een keten van ontvangen en doorgeven. Om het Bijbels te zeggen: in de lijn der geslachten. Leven met verleden, in het heden, naar de toekomst totdat Jezus terugkomt. De persoon die je bent, ben je mede geworden door wat je van huis uit meegekregen hebt. Van thuis, maar ook vanuit de kerkelijke gemeente waartoe je behoorde; docenten; de plaats waarin je woont; je vrienden en de familie. Al die ervaringen die je daar hebt opgedaan, vormen als het ware je bagage. In die bagage zitten schatten, waard om gekoesterd en doorgegeven te worden aan je eigen kinderen. Er kunnen ook moeilijke dingen in zitten. Hoe positief jouw eigen opvoeding ook was, je zult altijd dingen anders doen. Omdat jullie situatie anders is of omdat jouw wederhelft het anders gewend was – ook hij of zij heeft een eigen rugzak. Positieve bagage is bijvoorbeeld de herinnering aan een open sfeer in huis. Je kon goed opschieten met je broers en zussen. Jouw moeder was niet boos als je met vieze kleren thuis kwam. Een keer te laat komen betekende geen ramp.

Je kunt ook veel negatieve bagage meetorsen in de vorm van tekortkomingen in aandacht, tijd, knuffelen en de aanwezigheid van boosheid, onvoorspelbaar gedrag van vader of moeder, kleineren, geldgebrek...

*“De persoon die je bent,
ben je mede geworden
door wat je van huis uit
meegekregen hebt”*

Bagage is niet per definitie alleen maar positief of uitsluitend negatief. Moeilijke ervaringen kunnen ook groei geven. In plaats van over belemmeringen te spreken, kun je ze bekijken als kansen. Bijvoorbeeld het gegeven dat je vroeger thuis altijd moest helpen en daarvoor je eigen zaken opzij diende te zetten. Toen best vervelend. Nu je een groot gezin mag runnen, komt het prima van pas dat je geleerd hebt om aan te pakken. En dat je niet overstuur raakt van het feit dat je plannen weer eens doorkruist worden. Maar onverwerkte of weggestopte pijn, boosheid en wrok maken dat je aan de bagage vast blijft zitten en dat de geschiedenis zich gaat herhalen. Daarom is het belangrijk het gesprek aan te gaan met je eigen ouders. Haal samen herinneringen op. Vertel wat je vroeger fijn vond en vraag naar zaken die je nooit begrepen hebt. Jouw **gedachten** over vroeger bepalen je **gevoelens** hierover en van daaruit **handel** je. Opvoeden vanuit frustraties bevestigt

en versterkt de negatieve spiraal. Door frustraties uit te spreken en uit de weg te ruimen, baseer je je opvoeding op positievere gevoelens en gedachten. Maak je keuzes in de opvoeding biddend, in afhankelijkheid van de Heere en neem daarin zelf je verantwoordelijkheid. Dat kan de ene keer betekenen dat je hetzelfde doet als jouw ouders deden, maar ook dat het op een ander moment anders gaat.

Hierin kan de loyaliteit naar de wederzijdse ouders een belangrijke rol spelen. “Het bloed kruipt waar het niet gaan kan,” zegt het spreekwoord. Het is belangrijk om bij jezelf na te gaan in hoeverre je nog op je ouders steunt. Hoe veel hun goedkeuring over jouw manier van opvoeden voor jou betekent. En na te gaan waarin jouw loyaliteit met je ouders botst met het loyaal zijn aan je man of vrouw. Jouw ouders verwachten misschien dat je iedere zaterdagmiddag met de kinderen langs komt. Jij wilt hen daarin niet teleurstellen. Jullie gezin is tenslotte het enige gezin dat in de buurt woont. En zij gingen ook trouw elke week naar hun ouders toen die nog leefden. Jouw man vindt het fijn om na een drukke werkweek op zaterdag gewoon thuis te zijn of met elkaar iets te doen. In ieder geval niet verplicht op bezoek. “Dat verwachten mijn ouders toch ook niet van ons?”

Het Bijbelse gebod ‘eert uw vader en uw moeder’ houdt in dat we onze ouders, ook als we al lang en breed zelf de ouderrol mogen vervullen, een ereplaats geven. Geen eerste plaats. Je mag je eigen mening vormen. De eindverantwoordelijkheid voor jullie gezin ligt bij de ouders, niet bij de grootouders. Hun taak zit er wat dat betreft op. Zij moeten ervoor waken als ‘derde’ in het huwelijk van hun kinderen invloed proberen uit te oefenen.

Investeer in tijd en energie om een goede, volwassen relatie met je ouders te onderhouden. Het verwerken van onrecht, mishandeling of misbruik vraagt om professionele hulp.

VERWERKINGSVORMEN

Casus met vragen

Gerts moeder bemoeit zich regelmatig met de gang van zaken in het gezin van haar zoon. Zij voorziet haar schoondochter Brenda van ongevraagde adviezen over de opvoeding van de kinderen. Dat levert spanningen op bij Brenda. Gert probeert de boel te sussen door te wijzen op het vijfde gebod en op de goede bedoelingen van zijn moeder.

1. Wat roept deze casus bij je op t.a.v. de rol van (schoon)moeder?
2. En wat t.a.v. de positie die Gert inneemt?
3. Welke loyaliteiten botsen hier?
4. Wat kan Brenda doen om de spanningen te verminderen?

Niels ergert zich aan de rommel die hij aantreft als hij 's avonds thuis komt. Hij vindt dat Eline de kinderen moet leren hun speelgoed op te ruimen. Eline vindt het belangrijk dat de kinderen leuk spelen. Opruimen is een beetje jammer als ze er morgen weer mee willen spelen. Niels roept uit pure frustratie dat het bij hem in huis niet zo'n bende hoeft te worden als vroeger bij Eline thuis. Eline bitst terug dat zij bedankt voor de keurige, steriele sfeer die zij bij Niels ervoer toen zij daar voor het eerst over de vloer kwam.

1. Hoe komen Niels en Eline uit deze empasse?

Willemijn en Tjeerd gaan een dagje op pad met hun vier kinderen. Tjeerd heeft de hele dag met de tas met proviand gesjouwd. Als het gezin een leuk terrasje aan het water tegenkomt, annexeert Willemijn een tafel en vraagt wat de kinderen willen drinken. Tjeerd is nijdig. De voorraad is nog niet op en hij vindt het geldverspilling om zomaar ergens iets te gebruiken.

1. Is dit een herkenbaar dilemma? In welk opzicht?
2. Wat kan de wortel van dit dilemma zijn?
3. Hoe ga je om met dit soort dilemma's?

STELLINGEN

- Onverwerkte of weggestopte pijn, boosheid en wrok maken dat we eraan vast blijven zitten en dat de geschiedenis zichzelf vaak gaat herhalen.
- De ervaringen die we met ons meedragen, zijn bepalend voor wie we zijn en voor wat we aan anderen doorgeven
- Zodra je kinderen krijgt, word je aan het denken gezet over je eigen opvoeding
- Het vijfde gebod zegt: eert uw vader en uw moeder; niet *eerst* uw vader en uw moeder. Dat betekent dat we als volwassenen onze eigen koers moeten varen.

CREATIEVE VERWERKINGSVORM

Nodig: 60 kaartjes van 5x5 per persoon

- A. Bedenk van jouw ouderlijk huis 10 zaken op die je als positief ervaren hebt.
- B. Bedenk van het ouderlijk huis van je man 10 zaken die je als positief ervaren hebt
- C. Bedenk 10 zaken waar je blij van wordt in jouw eigen gezin.

Knip 60 kaartjes van 5x5 en maak steeds 2 dezelfde kaartjes. Teken of zoek plaatjes van de onderwerpen die je bij A, B en C hebt bedacht. Leuk om op een regenachtige middag met je kinderen te spelen!

TERUGBLIK

- Loop de vragen/stellingen van de verwerking langs en vraag van elk groepje een korte reactie
- Laat enkele deelnemers vertellen wat voor hen op deze bijeenkomst een eyeopener was
- Vraag van enkele deelnemers wat zij morgen anders gaan doen

AFSLUITER

*Gisteren is een herinnering
Vandaag is een geschenk
Morgen is in God Hand*

DANKGEBED

CONCRETE TIPS

- Sta bewust stil bij wat je meekreeg vanuit het gezin waarin je opgroeide
- Tel daarin de zegeningen en dank God daarvoor
- Je bent nooit te oud om te leren en negatieve patronen te doorbreken
- Put uit de schat aan opvoedervaring van je ouders. Vraag hen in concrete voorvallen hoe zij dat aangepakt hebben
- Vermijd uitspraken als: "je bent precies je moeder als je zo doet" of: "hier thuis doen we het anders dan bij jou vroeger"

VERDER LEZEN

Bos-Meeuwsen, M. & Kok, P. (2012). Coachboek voor ouders. *Heerenveen: Uitgeverij Medema.*
Groeneboer, H. (2003). Op de schouders van ouders. In vrijheid gebonden. *Uitgeverij: 't Gulden Boek.*
Reijersen van Buuren (2012). Verlangen naar erkenning. *Zoetermeer: Boekencentrum B.V.*
Van der Meiden, J. (2003). Als banden knellen. *Heerenveen: Uitgeverij Jongbloed.*